

Handläggare
Anna Spetz
Utredningsenheten

Diarienummer
2017KS/0466

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP)

Förslag till beslut

1. Riktlinjer för Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) antas
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utvärdera och revidera riktlinjerna när kommunens lokala Överenskommelse är framtagen och signerad.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Värmdö kommun saknar riktlinjer och ställningstagande kring Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) och har ännu ingen lokal Överenskommelse som kan ligga till grund för samverkansformen IOP. Förslag till riktlinjer tydliggör vilka regler som gäller i Värmdö kommun avseende tecknande av IOP-avtal och vad som är syftet med denna samverkansform. I riktlinjerna tas hänsyn till relevant lagstiftning, och eftersom det saknas juridisk praxis gör kommunen bedömningar under vilka omständigheter som IOP är förenligt med kommunallagen, upphandlingslagstiftning samt Lissabonfördraget. Riktlinjerna möjliggör bedömning och beslutsfattande av inkomna IOP-förslag och föreslås därför antas.

Eftersom IOP-avtal traditionellt bygger på en lokal Överenskommelse, vilken är under framtagande i Värmdö, föreslås kommunstyrelsen få i uppdrag att utvärdera och revidera riktlinjerna när kommunens lokala Överenskommelse är framtagen och signerad.

Bakgrund

Två ideella föreningar har inkommit med förslag på IOP-avtal. Kommunen saknar riktlinjer och ställningstagande kring denna samverkansform samt har ännu ingen lokal Överenskommelse som kan ligga till grund för samarbete genom IOP. Således finns ett behov av riktlinjer till grund för beslutsfattandet.

Ärendebeskrivning

Traditionellt sett samverkar kommunen med civilsamhället främst på två sätt när det gäller ekonomisk samverkan; föreningsbidrag eller genom upphandlade tjänster. Föreningsbidrag är ofta ett bidrag för att föreningen finns till, ett s.k. verksamhetsbidrag, men kan även vara prestationsbaserat eller bygga på projekt etc. Värmdö kommuns policy för föreningsbidrag ligger till grund för denna form av samverkan.

Vid upphandlade tjänster, vilket ska göras antingen enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller lagen om valfrihetssystem (LOV), så deltar idéburna aktörer på samma villkor som privata. I detta fall är det kommunen, i egenskap av upphandlande myndighet, som

beslutar om verksamhetens utformning. I båda fallen är det kommunen som har beslutandemakt; om villkoren för föreningsbidraget och om ramarna för upphandlingen.

Vid sidan av dessa två har dock en ny samverkansform mellan det offentliga och civilsamhället vuxit fram; IOP. Grunden för uppkomsten av IOP är att det finns samhällsfenomen samt relationer mellan det offentliga och det ideella som inte bygger på, eller kan inramas i, en marknads- eller bidragslogik. IOP är således en samverkansmodell för att gemensamt hitta lösningar på samhällsproblem men utan att använda vare sig bidrag eller upphandling som finansiering.

För att kunna teckna IOP-avtal föreslås följande elva kriterier behöva vara uppfyllda i Värmdö kommun, utöver det grundläggande kravet att IOP-avtal enbart kan tecknas med en idéburen aktör.

1. Verksamheten sker på initiativ av den idéburna aktören.
2. Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns.¹
3. Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
4. Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget.
5. Det inte finns en befintlig marknad eller en konkurrenssituation att vårda.
6. Bägge parterna är med och finansierar verksamheten; via pengar eller andra insatser.
7. Verksamheten detaljregleras inte från kommunen
8. Båda parterna önskar och ser en mening i att ha ett annat avtalsförhållande eller samverkan vilket inte bygger på marknadsmekanism och kommersiell logik.
9. IOP-avtalet reglerar en verksamhet som i sig är kompetensnlig (enligt kommunallagen).
10. Kommunen ges insyn i verksamheten och möjlighet till påverkan och uppföljning under avtalstiden.
11. Kommunens ersättning är av mindre betydelse för att statsstödsreglerna i Lissabonfördraget därmed inte ska vara tillämpliga.²

Bedömning

Förslag till riktlinjer för Idéburet Offentligt Partnerskap tydliggör vilka regler som gäller i Värmdö kommun avseende tecknande av IOP-avtal och vad som är syftet med denna samverkansform. I riktlinjerna tas hänsyn till relevant lagstiftning, och eftersom det saknas juridisk praxis gör kommunen bedömningar under vilka omständigheter som IOP är förenligt med kommunallagen, upphandlingslagstiftning samt Lissabonfördraget. Riktlinjerna möjliggör bedömning och beslutsfattande av inkomna IOP-förslag och föreslås därför antas.

¹ Fram tills att Värmdö kommun har en signerad lokal överenskommelse är det Vision Värmdö 2030 och av fullmäktige beslutade inriktningsmål som får ligga till grund för ansvarig nämnds beslut att teckna IOP-avtal

²Det innebär att kommunens "bidrag" till verksamheten inte får överskriva 500 000 euro under tre år.

Diarienummer
2017KS/0466

Eftersom IOP-avtal traditionellt bygger på en lokal Överenskommelse, vilken är under framtagande i Värmdö, föreslås kommunstyrelsen få i uppdrag att utvärdera och revidera riktlinjerna när kommunens lokala Överenskommelse är framtagen och signerad.

Ekonomiska konsekvenser

Samverkan med civilsamhället bedöms bidra till målet om ett hållbart samhälle såväl ekonomiskt som ekologiskt och socialt. Ett IOP-avtal ska finansieras inom givna budgetramar och innebär således inga extra kostnader.

Konsekvenser för miljön

Beslutet innebär inga direkta konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

En utvecklad samverkan syftar till att skapa ett bättre samhälle för medborgarna där civilsamhället förväntas bidra med en ökad nytta för brukarna. IOP är en samverkansmodell för att gemensamt (det offentliga och civilsamhället) hitta lösningar på samhällsproblem och torde därför bidra till att kommunens service gentemot medborgarna ökar.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inga särskilda konsekvenser för barn, utöver vad som anges för medborgare generellt.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Riktlinjer för Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP)	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Författningssamlingen

Samtliga nämnder

Utredningskommittén för Överenskommelsen

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration